

הושענה רבה תשע"ט:

∞ הקדמה:

במהלך חג הסוכות הקב"ה האיר לנו מדי יום באור גדול וחידש את כוחות הנפש שלנו לעבודתו. עתה ביום האחרון, האושפיזין של דוד מלכא משיחא אנו מסכמים את כל ההארות ומגלים את רצוננו להפנות את כל כוחות הנפש שלנו שהתחדשו לעבודת בוראנו, ולקשר איתו על מנת שנהיה כלים לגילוי אורו בעולם.

בליל הושענה רבה ישנו מימד של דין (מסירת פתקי הדין) והמהלך הזה של החיבור להקב"ה יסייע לנו לחתימה המתקיימת בלילה הזה. הקב"ה רוצה לחתום את הכוחות המיוחדים הללו בנו ועל כן גילה לנו האר"י זלה"ה שחשוב מאד בתחילת הלילה לשבת יחדיו בחבורה בסוכה ולקרא את משנה התורה – ספר דברים.

∞ ענינו של ספר משנה תורה:

חומש דברים נקרא משנה תורה משום שמשו רבינו ע"ה חזר בו על מה שאירע לעם ישראל וחזר על ציווי המצוות שכבר נצטוונו. אמנם יש בו גם הוספת מצוות שלא נתפרשו קודם אבל בכללותו הוא משנה (חזרה) של התורה.

ספר דברים הוא מצד אחד תורה שבכתב אבל נקרא 'משנה תורה' משמע שאינו כשאר החומשים הקודמים, אך מצד שני הוא גם לא תורה שבע"פ, אלא הוא נחשב כממוצע בין תורה שבכתב לתורה שבע"פ. מה ענינו של ממוצע זה?

התורה מתגלית אצלנו משני מקורות:

- א. מלמעלה דבר ה' המתגלה ע"י משה והנביאים, המתאים מאד לחלק הנשמה שלנו.
- ב. מתוכנו, בחינת התורה שבע"פ (כל יהודי מפתח לפי אישיותו את גילוי התורה שבעל פה שלו) הבאה מהנפש הטבעית הישראלית, שבה בחר ה' להיות לו לעם ואם נסיר את העביות החומרית שלה נגלה את שייכות התורה אליה, ויותר מכך היא מגלה את התורה בעצמה בעולם הזה. אפשר להגדיר שארבעת החומשים עוסקים באור ה' הבא מלמעלה והחומש החמישי עוסק כיצד הכלים מקבלים את האור, מלמטה.

אפשר לראות דוגמאות לכך בעניין השבת, בחומש שמות הציווי: "זכור את יום השבת" שם מדובר על הארת השבת וע"כ זכור את השבת תמשיך את אורה לעולם, ע"י הקידוש ועוד.. ובחומש דברים נאמר: "שמור את יום השבת" – לשמור את המסגרת את איסורי השבת שעניינם לבנות את הכלים לקבלת האור. נפלא לראות שמצוות אהבת ה', יראת ה' ודבקות בה' נזכרות דווקא בספר דברים וזהו החידוש, שהכלים מלמטה רוצים לגלות את המצוות הללו המבטאות את עומק הקשר עם הבורא. (הנשמה ודאי דבקה בבוראה...)

ועל כן חידש האר"י זלה"ה לומר את ספר דברים בתחילת ליל הושענא רבא על מנת לגלות את רצוננו מלמטה לדבוק בה' ובקיום מצוותיו. כדאי מאד בסוף הקריאה להתבונן מהן התוכניות הרוחניות שלנו לשנה הקרובה מה אנו רוצים לשפר ולהוסיף- בלימוד התורה וקיום מצותיה, באווירה הרוחנית בבית שלנו, בקידוש שם שמים במקום העבודה שלנו ועוד... ולהתפלל על כך שנזכה ליישם זאת עבור כלל ישראל כך שתשרה השכינה וייתגלה ייחודו ית' בעולם.

עניין חביטת הערבה:

לאחר שהשלמנו את עבודת הסוכות - בריענון וחידוש כוחות הנפש שלנו בסוכה, בנטילת הלולב ובהקפות בהושענות במהלך כל ימי החג, והסיכום בלילה של הושענה רבה, שבו הפננו את כוחותינו אל הבורא, עתה אנו רוצים לסיים את השלב הזה בכך ש"נקבע" את הקשר של הנפש הטבעית (הגוף) החלק הנמוך ביותר שלנו אל הבורא וזאת ע"י הערבה.

לפי הסוד: בתום ההקפות וההושענות, נשים את הלולב בצד, ניקח חמש בדי ערבה האגודים יחדיו נצא למקום שיש בו אדמה בתולית (לא מרוצפת). הערבות הן ללא טעם וריח ומבטאות את כוחות הנפש השונים המתגלים בגוף ובנפש הטבעית שלנו. (שלכאורה אין בה טעם וריח)

נרים את הערבות כלפי מעלה ונכוון:
לחבר את הכוחות שלנו אל בוראנו ונשמתנו.
הערבה רומזת לפה המחבר על ידי כוח הדיבור את הנשמה (המחשבה) והגוף.

נוריד את הערבות, נחבוט בקרקע ונכוון:
שהקרקע היא כנגד הגוף והנפש הטבעית שלנו ואנחנו מזריעים בתוכה את אור ה'
ובכך מעוררים את הכוחות הטובים שבה לעבודת ה'.

נעשה זאת **חמש פעמים**, להשריש את חמשת הכוחות המרכזיים:
החסד, הגבורה, התפארת, הנצח, וההוד, לגלותם בנפש הטבעית.

למעוניינים ניתן לכוון בעת החבטה:
בהקשר שלנו הם מסומנים ע"י האר"י בחמש אותיות מנצפך (אותיות סופיות)
וזאת הכוונה בדברי האר"י: אותיות מנצפך וכוונה בשמות הקודש שכדאי לכוון:

הרמה והחבטה	אות מנצפך בשם	הכוונה
חבטה ראשונה	מ	יוד הא ואו
חבטה שניה	נ	יוד הא ואו
חבטה שלישית	צ	יוד הא ואו
חבטה רביעית	פ	יוד הא ואו
חבטה חמישית	ך	יוד הא ואו